

Ülkemizde, kayıt dışı ticari faaliyetlerle mücadele, bilgi işlem teknolojilerinden hem devlet hem de mükelleflerin faydalanması, mali ve finansal raporlamaların daha sağlıklı bir zemine oturtulması açısından E-Fatura ve E-Defter çalışmalarının başarılı bir şekilde uygulanması açısından genel değerlendirmemiz aşağıdadır.

Elektronik Fatura Uygulaması (e-Fatura Uygulaması) ilk olarak 397 Sıra No'lu V.U.K. Genel Tebliği'nin yayımı ile birlikte hizmete alınmış bulunmaktadır.

Daha sonra 416, 421 ve 424 no'lu V.U.K. Genel Tebliği'leri yayımlanmıştır.

14.12.2012 tarih ve 28497 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 421 no'lu V.U.K. Genel Tebliği'ne göre bazı mükelleflere e-fatura ve e-defter uygulamasına dahil olma zorunluluğu getirilmiştir.

Ayrıca konunun uygulaması ile ilgili olarak Maliye Bakanlığı tarafından 08.02.2013 tarihinde 58 nolu VUK Sirküleri yayımlanmıştır. İlgili sirkülerde;

"5015 sayılı Petrol Piyasası Kanunu kapsamında madeni yağ lisansına sahip olan mükelleflerden **2011 takvim yılı içinde mal alış yapanlar, satın aldıkları malın türüne, fiyatına, miktarına veya herhangi bir özelliğine bakılmaksızın**, 2011 yılı gelir tablolarındaki brüt satış hasılatı rakamları 25 Milyon TL veya daha yüksek ise elektronik fatura ve elektronik defter uygulamalarına dahil olacaklardır. Lisans sahibi mükelleflerden alış yapanların, madeni yağ sektöründe veya başka bir sektörde faaliyet göstermesi zorunluluk karşısındaki durumlarını etkilememektedir.

4760 sayılı Özel Tüketim Vergisi Kanununa ekli (III) sayılı listedeki malları imal, inşa veya ithal eden mükelleflerden **2011 takvim yılı içinde mal alış yapanlar, satın aldıkları malın türüne, fiyatına, miktarına veya herhangi bir özelliğine bakılmaksızın** 2011 yılı gelir tablolarındaki brüt satış hasılatı rakamları 10 Milyon TL veya daha yüksek ise elektronik fatura ve elektronik defter uygulamalarına dahil olacaklardır. Bu kapsamda alış yapanların tütün, alkol, kolalı gazozlar sektörlerinde veya başka sektörlerde faaliyet göstermesi zorunluluk karşısındaki durumlarını etkilememektedir."

Hükümleri mevcuttur.

Ayrıca 58 nolu VUK sirkülerin ekinde toplam binden fazla firma / gerçek kişi mükellefin olduğu bir liste yayımlanmıştır.

Dolayısıyla mükelleflerin (belirtilen ciroyu aşan) büyük bir çoğunluğu bu sisteme dahil olacaktır.

Ancak;

- İlgili mükelleflerden yapılan alışlarda "... **malın türüne, fiyatına, miktarına veya herhangi bir özelliğine bakılmaksızın** ..." ifadesi oldukça muğlaktır. Örneğin yayımlanan listede olan Migros A.Ş.'den müşterilerine ikram etmek için bir litre kola alan bir mükellef E-

Fatura'ya geçecek ve bundan sonra bu sistem üzerinden belge düzenleyecek gibi bir sonuç çıkmakta olup piyasada da bu şekilde algılanmaktadır.

- Sisteme girme zorunluluğunun sadece alıma bağlanması da diğer bir sorundur. Üretimde kullanılmayan veya hiçbir ticari işleme tabi tutulmadan işletmede tüketilen gider kalemlerinin ayrıştırılmalıdır.

- Özellikle, 4760 sayılı Özel Tüketim Vergisi Kanununa ekli (III) sayılı listedeki malları imal, inşa veya ithal eden mükelleflerden alım yapanlar için belirlenen asgari 10 Milyon TL brüt satış rakamı ülkemiz şartlarında düşük kalmaktadır. Çünkü bu tür mükelleflerin çoğunluğunun muhasebe işlemleri muhasebe büroları aracılığıyla yapılmakta olup E-Fatura sistemine geçecek teknik, personel vb. açıdan alt yapıları müsait bulunmamaktadır.

- Ülkemizde son yıllarda Ticaret Hukuku, Bağımsız Denetim ve Uluslararası Muhasebe ve Finansal Raporlama açısından oldukça ciddi çalışmalar ve hukuki düzenlemeler yapılmıştır. E-Fatura ve E-Defter sistemine geçişte bunlara paralel bir düzenleme yapılabilir.